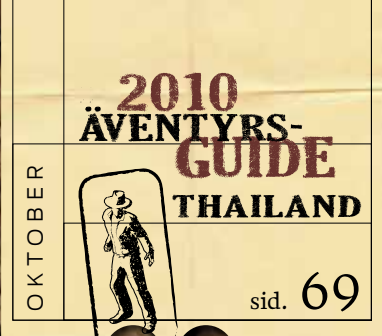

DET VERTIKALA THAILAND

MÅNGA SOM RESER TILL THAILAND "UTFORSKAR" BARA DET TILLBAKALUTADE OCH HORISONTELLA LIVET PÅ STRANDEN. INGET FEL MED DET – EN DRINK I SANDEN TACKAR VI INTE NEJ TILL. MEN DET BLIR LITE LÅNGTRÅKIGT I LÄNGDEN. DÄRFÖR BAD VI KLÄTTRAREN OCH FOTOGRAFEN PER-OLA ANDERSSON TA OSS TILL DET VERTIKALA THAILAND.

Humanility 6b+, fem replängder,
med Freedom bar rakt under

TROPISK KLÄTTRING

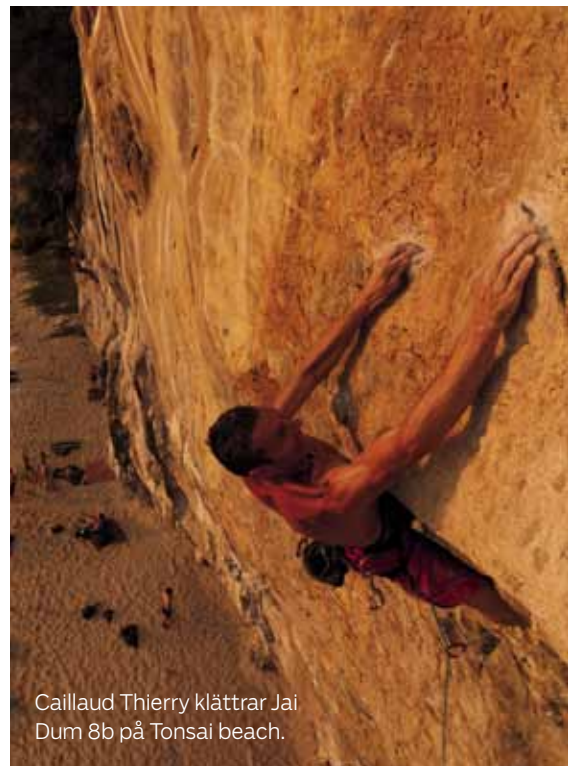
>Tonsai beach

Klättermekkat Tonsai och Railey beach i södra Thailand utvecklades i början på 90-talet av ett gäng entusiastiska thailändare, däribland klättraren Mr King. Ganska snabbt anlände klättrare från alla världens hörn till Tonsai för att njuta av sol, stränder och fin kalkstensklättring. Mr King hade precis slutat skolan vid den här tiden och han visste inte riktigt vad han skulle göra. Tillsammans med sin pappa började han bygga longtailbåtar för att transportera turister från Krabi ut till de fina, lugna stränderna.

“Många turister begav sig till Ao Phranang och 1985 fick jag plötsligt ett infall att följa strömmen. Jag packade min väska och flyttade dit”, säger Mr King när vi talas vid över en kopp ”real coffee”, vilket i Thailand ofta betyder en tesked Nescafe Lyx i en kopp kokande vatten.

Några år senare blev området Railey och Phranang beach kända för omvärlden som små avskilda paradis med kritvita stränder, fint vatten, och något som bleka nordbor länge väntat på: det perfekta stället för tropisk klättring. Mr King blev klätterberoende från första dagen och två år senare hade han startat verksamheten som kom att bli hans karriär och liv – King Climbing School. “I början hade vi ingenting. Vi satte upp ett kontor i Princess Cave och försökte få turister intresserade av klättring”.

LONGTAILBÅTEN LÄMNAR ett långt spår av mörka avgaser efter sig och vi närmar oss vår destination i sakta mak. Vi passerar en hög klippa och framför oss tornar viken med Tonsai och Railey beach upp sig, isolerade av djungel, tropiskt vatten och flera hundra meter höga klippor. Hit kan man bara

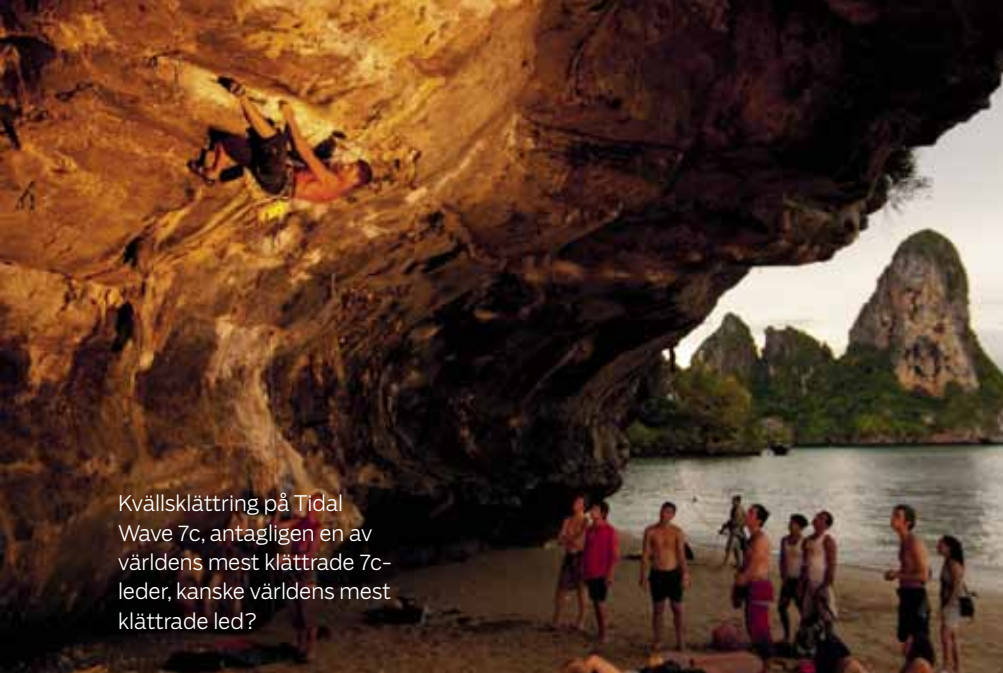

Caillaud Thierry klättrar Jai Dum 8b på Tonsai beach.

Vy över Railey och Tonsai beach

400 000
svenskar reser till
Thailand varje år

Kvällsklättring på Tidal Wave 7c, antagligen en av världens mest klättrade 7c-leader, kanske världens mest klättrade led?

ta sig sjövägen, trots att det ligger på fastlandet och nära Ao Nang och Krabi. En förnimmelse av lättsamhet och avslappnad stämning infinner sig så fort man kliver iland på Tonsai. Inga bilar eller trimmade mopeder, inga tjtatiga försäljare eller skräniga barer. Det man får här är istället den thailändska livsstilen; god mat, lugna små sköna reggaebarer, slappa dagar på stranden och rekorderligt bemötande. Vid stranden ligger Freedom bar, vars granne är den 150 meter långa klippan som kallas Tonsai wall & roof och Dum's kitchen. Här finns mängder av högklassiga leder. Här klättrar man fram till lunch då solen kommer på klippan, sen är det bara att vända sig om och ta några kliv rakt ut i havet för ett svalkande dopp. Senare på eftermiddagen avnjuter man gärna en after-climb öl på Freedom bar. Tonsai och Railey beach skiljs åt av en 100 meter bred kulle, men skillnaden mellan de två stränderna är egentligen mer än så. Tonsai kännetecknas av en väldigt avslappnad livsstil, reggaetakter, små gemytliga barer, mat- och kaffeställen. Här bor de mest entusiastiska klättrarna, de som gillar klättring på stranden med en familjär stämning där alla hälsar på alla. På andra sidan kullen har thailändarna blivit lite trötta på turister och klättringen är mer utspridd, maten är sämre och försäljarna är fler – helt enkelt mer charterkänsla.

KLÄTTRINGEN PÅ TONSAI och Railey är väldigt varierad – här finns allt från riktigt brant och pumpande klättring till slabbar och flera replängder långa leder. Svordomarna haglar när man i början halkar runt med fötterna på de ofta polerade greppen och svetten

rinner i ansiktet. Förhoppningen att klara de där hårda lederna som man drömt om hemma i vintermörkret känns alltmer avlägsna. Men på något sätt vänjer man sig, och allt eftersom stärks självförtroendet igen. Tonsai är det perfekta stället om man vill prova på att klättrumma en längre tid. Här träffar man människor från alla världens hörn. Norrmännen Lars Gillberg och Lars Jones har de senaste tio åren tillbringat tio veckor varje vinter på Tonsai. De klättrar hårt, de klättrar mycket och de njuter av att ha hittat stället de aldrig verkar tröttna på. "Numera är det min chef som frågar mig vilka veckor jag tänker vara borta. Det är Thailand som gäller varje vinter, inga undantag. Jag måste bara åka hit varje år", säger Lars Gillberg. Caillaud Thierry, en man närmare 50 år, är på Tonsai för tredje gången tillsammans med sin fru och sina två barn. På fransk-engelska berättar han att familjen flyttade från Frankrike till den lilla franska departementsön Réunion mitt ute i Indiska Oceanen för tolv år sedan. Réunion har allt som behövs för att få epitetet paradys: kritvita stränder, vulkaner, klättring, vandring och surfing och en vänlig befolkning. Familjen Thierry tycker ändå att de har hittat det perfekta stället för en månadslång semester kring jul och nyår. "Jag läste en artikel om Tonsai i Mountain Magazine och tyckte att det var värt att testa. Efter tre resor hit trivs vi bättre på Tonsai än på något annat ställe, det finns helt enkelt inget ställe i världen där man kan kombinera sol, bad, klättring och ett skönt avslappnat liv som det här", säger han och tittar ut över den sjunkande solen.

REKOMMENDERADE LEDER TONSAI OCH RILEY:

The groove tube 6a, Fire wall
Humanility 6b+ (fem replängder), Tonsai beach
Cobra venom 6c, Cobra wall
Babes in Thailand 7a, Tonsai beach
Reminiscence 7a+, Tonsai beach
Lord of the Thais 7b (fem replängder),
Thaiwand wall
Germans in tights 7b, Tonsai beach
Blind, deaf and dumb 7b+, Tyrolean wall
Tyrolean Air 7c, Tyrolean wall
Tidal Wave 7c, Tonsai beach
Phet Maak 7c+, Tonsai beach
Asia Shadow play 8a, Tonsai beach
Jai Dum 8b, Tonsai beach
Greed 8c, Tonsai beach

Caillaud har precis avslutat dagens klättring med att sätta resans stora project: Jai Dum 8b, som sägs vara en av Thailands finaste leder. Jai Dum, som betyder *svart hjärta* på thailändska, är en svagt överhängande 20 meter lång led med små grepp och långa drag i kruxet. ag såg Caillaud trilla av många gånger med bara två meter kvar innan han till slut hittade detaljen som gjorde att han satte de allra sista flytten, en förflyttning av vänster fot en centimeter åt sidan. "Första gången vi åkte hit körde jag bara med onsight-klättring, jag provade att onsighta allt här på stranden på Tonsai. Allt från de allra lättaste till hårda test-pieces. Den resan fick jag ihop över 100 onsights, och de jag inte klarade försökte jag att sätta året efter. Det är lätt att slukas helt av klättringen här, ibland verkar det som om min fru är redo att plocka upp ett gevär och skjuta mig", säger han skattande, och tillägger att han nu lugnt kan ägna henne och barnen all fokus i några dagar.

SÄSONG: Bästa tiden för en klättersemester är november till april, då är det störst chans till bra väder. Runt jul och nyår kan det bli trångt i vissa områden.

RES HIT: Flyg till Krabi eller Phuket. Tonsai når du med buss, båt eller taxi från Ao Nang. Du avslutar med en 20 minuter lång tur med longtailbåt för att nå Tonsai.

BOENDE: Det finns flera bra bungalows att hyra i Tonsai. Pris 50-500 kronor/natt för två personer. Dream Valley Resort (www.railaybayresort.com/hotel/dreamvalley/index.asp) har ett bra utbud av bungalows, bra mat och trevlig stämning.

Löpning i gryningen på Lao Liang

NYBÖRJARKLÄTTRING

>Lao Liang

Jag hörde talas om att det finns klättring på Lao Liang, en liten ö en bit söder om Krabi. Vi bokade in oss några nätter och åkte utan större förväntningar in till Ao Nang för att träffa Mike, en amerikan som arrangerar resor till Lao Liang. Efter knappt en timmes väntan börjar vi misströsta och undrar om vi blivit lurade. Till slut dyker han upp, en stereotyp jänkare som kunde hålla monologer om ingenting, långa som en vanlig svensk affärslunch. I väntan på att minibussen som ska ta oss vidare ska anlända berättar Mike om Lao Liang. "Efter tsunamikatastrofen tillfrågades jag av lokalbefolkningen ifall jag kunde locka västerlänningar ut till Lao Liang som en del i återuppbyggnaden av turistnäringen. Nu har det utvecklats till en resort som lockar ungefär lika många thailändare som västerländska turister". Lao Liang ligger i ett stort naturreservat som ständigt patrulleras av tungt beväpnade parkvakter för att skydda de hårt reglerade fiskekvoterna i området. I början kändes det väldigt olustigt att bo på samma lilla strand som ett dussin män i kamouflageuniformer och med M16-liknande maskingevär. Men de var

REKOMMENDERADE LEDER

LAO LIANG:

Chasing fish 6a+
Chillin like a villain 6b
The golden triangle 6c
Pansies need chalk 7b

långt ifrån några Rambo-wannabes. Det visade sig att det var män som vigde sina liv åt att skydda den thailändska kusten. Rakryggad och stolt berättar Nipon, chefen för hela vaktstyrkan, att det inte alls är några låtsasvapen de bär på, och att de emellanåt måste ta i med hårdhandskarna och äntra tjuvfiskande båtar. Parkvakterna håller sig för sig själva, och stör inte alls den sköna känslan på ön, snarare blir de ett intressant och spännande inslag i vardagen.

PÅ LAO LIANG bor man i permanenta tält direkt på stranden och lever strandliv fullt ut. Den 300 meter långa stranden omgärdas på alla sidor av höga branta klippväggar och anmarschen till klättringen är i princip noll, och liksom Tonsai säkrar man på stranden,

vid högvatten till och med i knädjupt kristallklart tropiskt vatten. Här finns det klättring för flera dagar om man kan nöja sig med leder upp till 7c. För nybörjaren är det ett bra ställe på grund av enkelheten, miljön och stämningen. Resorten hyr också ut billigt kajaker, snorkel-kit och dykutrustning. Hela stranden är östvärd vilket gör att man inte gärna tar en allt för lång sovmorgon. Lao Liang är verkligen ett toppenställe för några dagars lugn och ro.

SÄSONG: Bästa tiden för en klättermånad är november till april, då är det störst chans till bra väder. Runt jul och nyår kan det bli trångt i vissa områden.

RES HIT: Flyg antingen till Krabi eller Phuket, vidare söderut med buss till Trang och därifrån båt ut till Lao Liang. Resa till Lao Liang går att boka på Wee's Climbing School på Tonsai eller via www.laoliangresort.com.

BOENDE: Inte mycket att välja på: tält eller tält. Lyxigare tältsemester blir dock svårt att slå då tälten erbjuder bra komfort med ström och sängar. Tre nätter inclusive mat och båttransport kostar runt 1200 kronor/person under högsäsong, något billigare under lågsäsong.

BOULDRING PÅ BUMLINGAR

>Koh Tao

Jodå, även i Thailand finns det en stor samling granitbumlingar. På ön Koh Tao kan man bouldra på mängder av granitblock i en fantastisk miljö. Före detta världscupklättraren Gareth Perry har återvänt till Koh Tao flera gånger för att utveckla nya problem, och repetera äldre, hårda problem.

”Det här är ett fantastiskt boulderställe, många bra problem i en näst intill perfekt miljö”, säger Perry. “Lite synd bara att det inte finns någon topo över området”.

Andra bra ställen är ön Koh Yao Noi även det i närheten av Krabi, eller Chiang Mai.

SÄSONG: Bästa tiden för en klättersemester är november till april, då är det störst chans till bra väder. Runt jul och nyår kan det bli trångt i vissa områden.

RES HIT: Flyg till Koh Samui eller Suratthani och sen vidare med båt till Koh Tao, alternativt buss eller tåg från Bangkok till Suratthani och därifrån vidare med båt. Billigast (och långsammast) är buss från Bangkok: 150 kronor. Flyg från Bangkok till Koh Samui tur och retur med Bangkok Airways kostar från 800 kronor. Båt mellan Koh

Samui och Koh Tao kostar från 200 kronor.

BOENDE: På Koh Tao finns det gott om boende att välja på. På Koh Tao Backpackers (kohtaobackpackers.com) finns budgetalternativ, på Koh Tao Studios (kohtaostudios.com) kan lyxresenären få ett hus och hos Thipwimarn Resort (thipwimarnresort.com) hittar du bra bungalows. ☺